

FIMA Forum for Intelligent Machines ry:n IPR SÄÄNNÖT

1. Sääntöjen soveltaminen

Näitä sääntöjä sovelletaan tutkimushankkeisiin, joissa FIMA Forum for Intelligent Machines ry (myöh. FIMA) on mukana osarahoittajana ja tutkimuslaitokset ovat rahoituksen hakijana ja tutkimustyön tekijöinä (nk. soveltavan perustutkimuksen hankkeet).

Säännöt koskevat FIMAn yritysjäseniä, jotka ovat FIMAn jäseniä sinä vuonna kun IPR oikeudet on ilmoitettu projektin johtoryhmälle. Säännöt koskevat yrityksen FIMAn rahoittamissa projekteissa syntyneiden IPR oikeuksien hyödyntämistä myös sen jälkeen kun yritys on eronnut FIMAn jäsenyydestä.

2. IPR oikeudet

Periaate 1:

FIMAn rahoittamassa tutkimuksessa kannustetaan yrityksiä ja tutkimusta yhteistyöhön innovaatioiden synnyttämiseksi.

Periaate 2:

FIMA ei itse omista IPR oikeuksia, vaan sen tehtävänä on edistää innovaatioiden hyödyntämistä yritysten liiketoiminnassa

Periaate 3:

FIMAn rahoittaman tutkimuksen päätavoite on, että kaikki uusi tieto ja osaaminen tulevat jäsenyritysten tietoon ja hyödynnettäväksi. IPR sääntöjen tulee tukea tätä tavoitetta, eikä sitä vastoin aiheuttaa esteitä tiedon siirtymiselle.

FIMAn jäsenillä on käyttöoikeus kaikkiin FIMAn rahoittaman tutkimuksen tuloksiin. Jäsenyritys voi hyödyntää kaupallisesti IPR:n suojaamia tuloksia lunastamalla niihin tutkimuslaitoksen kanssa erikseen sovittavia oikeuksia. Ilman lunastamista, jäsen voi käyttää IPR:n suojaamia tuloksia vain omassa kehitystyössään.

IPR sääntöjen piiriin kuuluvat tutkimuksessa syntyneet

- keksinnöt
- kaupallisesti hyödynnettävissä olevat tietokoneohjelmat
- hyödyllisyysmallit
- integroidun piirin piirimallit

FIMAn rahoittamassa tutkimushankkeessa syntyneet IPR oikeudet annetaan tiedoksi jokaiselle FIMAn jäsenelle ja kaikilla jäsenillä on mahdollisuus saada nämä IPR oikeudet itselleen samoilla ehdoilla, jotka ovat määritelty hankekohtaisessa sopimuksessa.

10.3.2008

FIMA edellyttää tutkimussopimusta tehdessä, että sopimusosapuolena toimivat tutkimuslaitokset saavat tutkimushankkeessa syntyvät IPR oikeudet itselleen.

Jos keksintö syntyy yrityksen ja tutkimuslaitoksen edustajien yhteisenä, sovelletaan näitä sääntöjä keksijän työnantajayritykseen kuten tutkimuslaitokseen. Keksijän työnantajayritys ja tutkimuslaitos sopivat oikeudet keksintöön keskenään. Kukaan työnantaja maksaa keksinnön tekijälle korvauksen omien sääntöjensä mukaisesti. Tässä suhteessa sovelletaan voimassa olevaa lainsäädäntöä.

IPR oikeuksista aiheutuvista kustannuksista vastaavat ne FIMAn jäsenet, jotka haluavat lunastaa oikeudet itselleen. Kustannukset jaetaan erikseen kunkin IPR oikeuden osalta.

IPR asiat käsitellään FIMAssa luottamuksellisina siihen saakka, kunnes ne ovat tulleet julkisiksi (esim. patenttihakemus tai muu julkistaminen). Kukaan jäsen vastaa itse kaikista seuraamuksista vahingon kärsineille, mikäli IPR oikeuksiin liittyvät tiedot joutuvat ennakkoisesti ulkopuolisten tietoon jäsenyrityksen toiminnan tai henkilöstön kautta.

3. Toimintamalli

4.1. IPR:n esittely FIMAlle

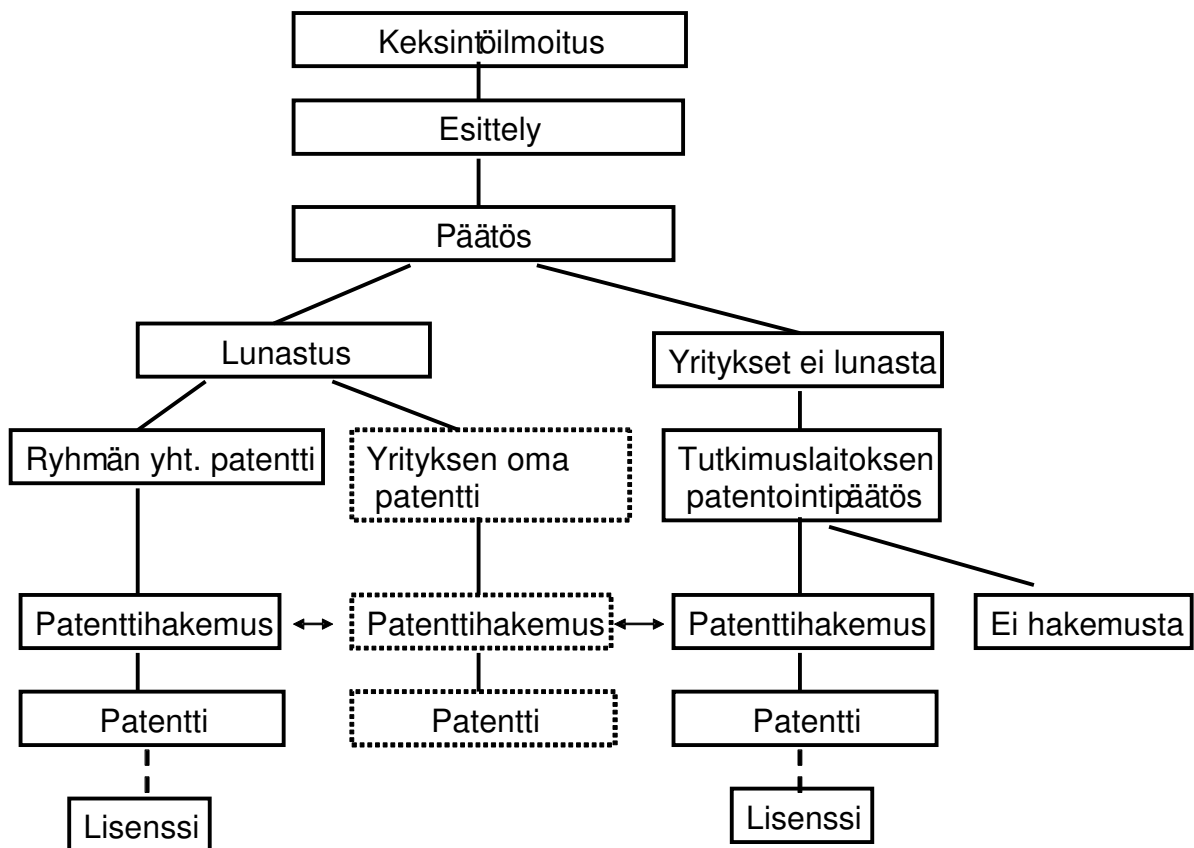
Tutkimuslaitos on velvollinen esittelemään luottamuksellisena kaikki tutkimuksessa syntyneet keksinnöt ja IPR oikeudet FIMAn jäsenille. Ilmoitus niistä tehdään projektin johtoryhmälle ja FIMAn hallinnon edustajalle. FIMAn hallinto (isäntäorganisaatio) järjestää viipymättä esittelyn FIMAn kaikille jäsenille. Esittely suoritetaan kirjallisena tai erikoistapauksessa, perustelluin syin esittelytilaisuutena. Esittelyyn liittyvää aineistoa ei saa jakaa sähköpostin kautta. Esittely kohdistetaan FIMAn yritysten yhteyshenkilöille ja hallituksen jäsenille.

Esittelyn jälkeen yrityksillä on 4 kk aikaa ilmaista päätöksensä, miten aikovat hyödyntää IPR oikeuksia.

4.2. Patentoitavat keksinnöt ja muut rekisteröitävät IPR-oikeudet

FIMAn jäsenyrityksellä on kolme mahdollisuutta hyödyntää tutkimuksessa syntyneitä keksintöjä

- Hankkimalla lisenssi patenttiin
- Hankkimalla patenttiosuus FIMAn toiminnan piirissä syntyneeseen keksintöön
- Tekemällä oma patentti, jonka hakemus jätetään samanaikaisesti muiden keksintöön liittyvien patenttihakemusten kanssa

Mikäli vähintään 3 yritystä haluaa lunastaa keksinnön yhteisesti, patentoidaan se yritysryhmän yhteispatenttina. Jäsenyritys voi myös aina halutessaan patentoida keksinnön itse omalle sovellusalueelleen sillä edellytyksellä, että patenttihakemus jätetään samana päivänä kuin muun ryhmän yhteinen hakemus. Sama oikeus ajallisesti rinnakkaiseen hakemukseen koskee myös tutkimuslaitoksen jättämään hakemukseen.

Keksinnön oikeudet siirtyy sen lunastavalle FIMAn yritysryhmälle, joka keskenään päättää patenttihakemuksen vaatimuksista ja suojan laajuudesta. Ryhmä neuvottelee tutkimuslaitoksen kanssa kertakorvauksen suuruuden keksinnöstä sekä kustannusten jakoperiaatteet. Ryhmä vastaa kaikista keksinnön patentoimiseen liittyvistä kustannuksista keskenään.

10.3.2008

Yritys, joka tekee rinnakkaishakemuksen, osallistuu muun ryhmän mukana keksinnön lunastuskustannuksiin, mutta vasta itse kaikista omista patentointiin liittyvistä kustannuksistaan.

Jos keksintö patentoidaan joko FIMAn yritysryhmän yhteisenä patenttina tai tutkimuslaitoksen patenttina, on jokaisella FIMAn jäsenyrityksellä, joka on ollut jäsen keksintöilmoituksen tekohetkellä, oikeus lunastaa lisenssi patenttiin. Lisenssistä maksetaan kertakorvaus, joka on samansuuruinen kaikille jäsenille. Lisenssin lunastavat yritykset neuvottelevat korvaussumman patentin omistajien kanssa. Päätös lisenssin lunastamisesta on tehtävä viimeistään 4 kk kuluessa kun ensimmäinen patentti on myönnetty.

5.3. Tietokoneohjelmien IPR oikeudet

FIMAn jäsenillä on mahdollisuus lunastaa tutkimuksen tuloksena syntyneiden, IPR-oikeuksien piiriin kuuluvien tietokoneohjelmien lisenssi tutkimuslaitokselta kertakorvauksella. Korvauksen suuruuden neuvottelee ja hyväksyy FIMAn hallitus. Lisenssin lunastaminen on tehtävä 4 kk kuluessa siitä kun korvauksen suuruus on sovittu.

4. Jäsenten oikeudet tausta-aineistoon

Periaate 4:

FIMAn ensisijainen intressi on saada tutkimushankkeista käyttöönsä laadukkaita ja tavoitteet täyttäviä tuloksia. Sen vuoksi hankkeen käyttöön pitää saada paras mahdollinen ajan tasalla oleva tausta-aineisto sekä yrityksiltä että tutkimuslaitoksilta.

Hankkeen tuloksiin sisältyvä tausta-aineisto ja tausta-aineistoon liittyvät IPR oikeudet ovat osa tulosaineistoa, johon kaikilla jäsenillä on rajoittamaton käyttöoikeus, ellei tausta-aineiston luovuttaja ole erikseen rajannut jotain tulosaineiston ulkopuolelle.

Tausta-aineisto voidaan ilmoittaa luottamukselliseksi, jolloin tutkimusosapuoli saa sen vain omaan käyttöönsä tutkimuksen ajaksi ja/tai tausta-aineiston IPR oikeudet voidaan rajata hankkeen tulosten IPR oikeuksien ulkopuolelle. Vastuu tausta-aineiston luottamuksellisuudesta ja käyttöoikeuksien rajaamisesta on aina aineiston luovuttajalla.

5. IPR asioiden hoitaja

FIMAn hallitus valitsee tarvittaessa ulkopuolisen palveluntoimittajan, joka hoitaa keskitetysti FIMAn IPR asioiden hallinnan. Sen tehtäviin kuuluvat mm.

- seurata työkonealan patenteja
- tehdä patenttiselvityksiä ja – yhteenvedoja FIMAn pyynnöstä
- ylläpitää FIMAn patenttisalkkua ja tiedottaa siitä FIMAn jäsenille
- hoitaa FIMAn yhteisten patenttien patentointiprosessit
- koordinoida kunkin patentin omistajaryhmän kustannusten jakaminen, lausuntokierrokset ja päätöksenteko.
- koordinoida FIMAn jäsenten tekemät rinnakkaishakemukset